

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Vredja za vse leto - \$6.00
Za pol leta - \$3.00
Za New York celo leto - \$7.00
Za inozemstvo celo leto - \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CORTLANDT 2876.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: CORTLANDT 2876.

NO. 134. — STEV. 134.

NEW YORK, FRIDAY, JUNE 8, 1923. — PETEK, 8. JUNIJA, 1923.

VOLUME XXXI. — LETNIK XXXI.

POINCARJEVA POLITIKA GLEDE RUHRA

Francoski ministrski predsednik je premagal vse argumente Theunisa in Jasparya, čeprav sta zahtevala modifikacijo invazijske politike. — Tudi načrt glede odplačevanja je bil odklonjen. — Francozi bodo tako dolgo v Ruhru, dokler ne bo Nemčija plačala.

Bruselj, Belgija, 6. junija. — Francoski ministrski predsednik Poincarre je odgovoril danes popoldne z odločnim "ne" na prošnjo Belgije, naj se na ta ali oni način modificira francosko-belgijsko politiko glede Ruhr okraja. Pregovoril je Belgijo, naj zadrži svoj reparacijski načrt. Poročevalec "Worlda" je tudi izvedel, da je bilo glede nove nemške ponudbe sklenjeno, da sploh ni vredna upoštevanja.

V eni uri in četrť je razveljavil Poincarre vse argumente belgijskega ministrskega predsednika Theunisa ter ministra za zunanje zadeve, Jasparya. Dodal je še nadaljnjo diplomatsko zmago k svojem rekordu, ko je oba pregovoril, da sta podpisala izjavo, da se bo okupacija Ruhr okraja višila še naprej in sicer na isti način kot dosedaj.

Kljub temu pa sta bila belgijska ministra ob otvorjenju današnje seje pripravljena vztrajati pri modifikaciji ruhrske politike. Hotela sta progresivno izpraznjenje, kar hitro bi Nemčija sprejela bodoče zavezniške reparacijske pogoje.

Sedaj, mogoče prepričana ali pa ne, sta se zopet enkrat vdala francoskemu ministrskemu predsedniku.

Ob istem času so zanemarjali enostavne ponudbe Anglije, da je pripravljena pomagati Evropi iz kaosa. V oficijelnem komuniqueju se ne omenja možnosti angleškega in italijanskega sodelovanja pri naslednjem postopanju z Nemčijo, čeprav je znano, da si Belgija želi, da bi nosila naslednja poslanca podpise vseh zaveznikov.

Nadalje se je posrečilo Poincarreu napotiti Belgijce, da naj vsaj za trenutek umaknejo nov splošni načrt za uravnavo reparacij, v glavnem potom cele serije nemških monopolov. Belgijski izvedenci cenijo, da bi prinašali ti monopoli vsako leto dva tisoč in osemsto milijonov zlatih mark. Francoski ministrski predsednik je pa mnenja, da se bo Nemčija kmalu vdala in da jo bodo notranje razmere s strogiimi odredbami zaveznikov prisilile opustiti svoj pasivni odpor, nakar bodo dobivali zavezniki izdatne dobičke iz Ruhr okraja, neglede na to, kar bodo izmogli iz ostale Nemčije.

Poincarre je dospel v Bruselj ob poldveh popoldne.

Bruselj, Belgija, 7. junija. — Splošno se priznava, da je bila konferenca med francoskimi in belgijskimi ministri upoštevanja vredna, vsaj v dveh ozirih.

Čeprav je Poincarre trdil, da ni mogoče razmišljati o nikakoli reparacijski ponudbi, dokler bo trajal pasivni odpor v Ruhru, smatrajo tukaj številni njegovo stališče veliko bolj spravljivim kot pa je bilo dosedaj.

Nadalje so Francozi izjavili, da so pripravljene razmišljati o katerikoli primerni ponudbi iz Berlina, čeprav so ponovili svojo izjavo, da ne morejo izprazniti Ruhra, dokler Nemčija ne plača. V tem stališču so jih podpirali tudi Belgijci.

IZSELJENIŠKI SVET OSNOVAN V EVROPI

Evropske velesile so pričele organizirati trajen komitej, ki se bo pečal izključno le z izseljeniškiimi problemi.

Ženeva, Švica, 7. julija. — Mednarodni delavski urad je bil obveščen, da je bil ustanovljen na temelju pogojev konvencije, na kateri so bili zastopani odposlanci vseh dežel, iz katerih prihajajo izseljenci, trajen komitej, sestavljen iz zastopnikov prizadetih držav.

Ta komitej se bo sestel od časa do časa v Rimu pod predsedstvom italijanskega zastopnika.

Namen komiteja je pospeševati skupno akcijo med evropskimi državami, iz katerih pride večina izseljencev, ter braniti ekonomske interese izseljencev z ozirom na delavske probleme.

Končna pogodba, kot je bila sestavljena na konferenci v Rimu, je sedaj odobrena.

Odobrilo se jo naslednje države: Avstrija, Bolgarska, Grška, Madžarska, Poljska, Rumunska in Čehoslovanska.

Izdano je bilo napoleoficijelno ugotovilo v zadevi treh drugih dežel. Decembra meseca preteklega leta je italijanski kabinet odobril dogovor.

GOVERNER KLIČE BOGA NA POMOČ PROTI ČRVU.

Columbia, S. C., 7. junija. — V tujaknjki okolici se je lotil črv bombažnih nasadov. Governer McLeod je pozval vse prebivalstvo, naj moli, da bi Bog uničil tega škodljivega črva.

Bog je poslal to nadlogo na nas — je rekel governer, ker hoče kaznovati neumno prebivalstvo. Bog hoče, da bi se ljudje vsled te kazni izpreobrili in se vrnili k njemu.

DVAJSET MILIJARD FRAN- KOV POSOJILA.

Bruselj, Belgija, 7. junija. — Belgijska vlada je razpisala posojilo, namenjeno za reparacijo opustošenega ozemlja. V primeroma kratkem času so Belgijci podpisali dvajset milijard frankov.

DELO SUŽENJSTVA V AME- RIKI.

Newyorška policija je večeraj aretirala nekega moškega, ki pravi, da se piše Johnson. Kot priča proti njemu je nastopilo petdeset mladih deklet, ki so prisegle, da jim je Johnson pisal pisma, v katerih jim je obetal po sto dolarjev plače na teden za "lahko delo".

USPEH Z LETALOM, KI NIMA MOTORJA

Ameriški inženirji nočejo zadržati za nemškimi. — Prvi poskusi z letalom, ki sta ga zgradila Amerikane Northham in Slovenec Kraigher.

Ugleden newyorški dnevnik "World" je poročal pred par dnevi, da se je začel newyorški inženir Northman baviti z idejo, da povzore raznih nemških in francoskih strokovnjakov konstruirati aplan, ki bi letel brez motorja.

S sodelovanjem slovenskega inženirja Mr. George Kraigherja se mu je posrečilo napraviti letalo.

Princip obstoji v tem, da spravijo letalo na kak vzvišen prostor. Odtam se pušči letalec v dolino in pri tem izrablja vse vetrovne toke.

Prvi poskusi so se jako dobro obnesli. Kot poroča "World" je preletel Mr. Kraigher precejšnjo daljavo v višini par sto čevljev ter zatem srečno pristal.

Letalo tehtalo samo 150 funtov. Ker tehtal Mr. Kraigher 180 funtov, bo delal nadaljne poskuse aviatik Heinrich, ki je celih 60 funtov lažji.

Ma. George Kraigher je doma iz Postojne. Ko je dovršil dunajsko tehnično visoko šolo, je šel v Nemčijo študirat aeronavtik.

Začetkom vojne je bil letalec v avstrijski armadi. Kot dober Jugoslovane, je kmalo poiskal priliko, da je vstopil v srbsko armado, kjer je imel čin zrakoplovnega nadporočnika.

Kmalu po vojni je prišel v Ameriko ter je sedaj uslužben pri eni največjih ameriških zrakoplovnih tvrdk L. W. F. Engineering Co.

Rojaku Kraigherju iskreno čestitamo na njegovih najnovejših uspehih.

FRANCOSKI MORNARJI UVA- ŽAJO VINO.

Pariz, Francija, 7. junija. — Istočasno z objavo, da bodo Zdr. države dovolile na velikodušen način razlagati regulacije, ki preprečujejo francoskim mornarjem privedi svoje dnevnne vinske racije v ameriška pristanišča, so uradniki francoske mornariške federacije danes izjavile, da se vrši velikanska tihotapska trgovina z vinom, v katero so zapletene posadke francoskih ladij.

Tajnik te federacije je izjavil, da so vtihotapljali francoski mornarji pijačo na kopno in da so plačevali prohibicijskim agentom po en dolar za steklenico vtihotapljene robe.

Potom takega dogovora s suhaškimi agenti so vtihotapili pijačo kot mineralno vodo.

Čolni so prišli tik poleg francoskih parnikov v ameriških pristaniščih, in pijačo so nato vtihotapili, ne da bi se agentje brigali za to.

Tajnik federacije je izjavil nadalje, da niso francoski mornarji proti odločitvi ameriške vlade in da tudi ne nameravajo stavkati, ker bi mornarji z veseljem pozdravili korak, ki bi jim prinesel primerno povišanje plače.

Tajnik je povedal, da je sam napravil 70 potovanj v Ameriko in da dobro pozna to trgovino.

Častniki in navadni mornarji na francoskih ladjah imajo velike svote denarja. Navedel je slučaj nekega poročnika, ki je ravnokar zapustil službo z letnim dohodkom 30.000 frankov iz kapitala, ki si ga je nagrabil s pomočjo teh dobičkanosnih transakcij.

Čeprav splošno domnevajo, da ne bo Amerika prepovedala fran-

ANGLEŠKI MAJNARJI MORAJO STRADATI

Angleška premogovna industrija stoji pred krizo. — Vlada noče ničesar vedeti o tem ter odlašaj vsak sklep in vsako odločitev glede tega vprašanja.

London, Anglija, 7. junija. — Angleški premogovni komisiji predi kriza radi nizkih plač in bednih razmer, v katerih žive delavci.

Tako je izjavil danes Frank Hodges, tajnik angleške premogarske federacije.

— Mi se blizimo krizi v angleški premogovni in industriji. Le dvoje mnenj je mogočih v tem oziru. Vse, kar je premogovna organizacija storila zadnji čas, je imelo namen preprečiti tako krizo.

Vršile so se dolge konference in razprave z ministrskim predsednikom. Odgovor lastnikov pa je bil naslednji: — Mi ne moremo ničesar pomagati ter ne moremo plačevati primernih mezd.

Vlada pa je rekla: — Mi simpatiziramo z vami, a vam ne moremo dati nobenega nupanja.

— Še nikdar v vsem svojem življenju nisem čul tako nedoslednega odgovora iz ust kakega ministrskega predsednika in sicer glede takih osnovnih vprašanj. Vlada ni odgovorila na pojasnitve delavcev, ter tudi ni skušala odgovoriti nanje. Bonar Law je bil ali preveč zaposlen ali pa se mu ni ljubilo preiskati slučaja ter ogovoriti nanj.

— Obstaja pa okružno dejstvo: ta vprašanja so preveč murna in važna, da gi se jih omalovaževalo.

— Ministrski predsednik je podal le dve ugotovitvi, ki se glasi: 1. Revščina majnarjev ni tako velika kot kriče nekateri, čeprav je priznal, da so razmere strašno slabe. 2. Če bi hoteli delavci le čakati do maja ali do junija, bi se plače povečale.

— Odločno želim ugotoviti, da je revščina premogarjev prevelika, da bi je bilo spleh mogoče pretiravati, in da je iluzorna tudi takozvana prosperiteta glede cene in obsega izvoznega premoga, v kolikor pridejo pri tem v poštev plače delavcev.

Kriza je neizogibna. Preiskava postavno določenega zastopstva, jo bo mogoče preložila na poznejši čas, a le pod pogojem, da bodo dobili majnarij plače, s katerimi jim bo mogoče živeti.

— Čeprav si želim nepretrgane produkcije, ne bom dovolil, da bi majnarije se stradal kot stradajo sedaj v naši industriji.

— Upam, da bodo moje svarilo primerno upoštevali merodajni krogi.

ZAROTA PROTI ČEHOSLOVAŠKI REPUBLIKI.

Praga, Čehoslovaška, 7. junija. — V Bratislavi so aretirali nad 200 oseb, med njimi dosti komunistov, ki so obtoženi veleizdaje in zarote proti čehoslovaški republiki.

Pri aretiraneih so našli veliko obtožilnega materiala.

KITAJSKI KABINET JE RESI- GNIRAL.

Peking, Kntajsko, 7. junija. — Kabinet ministrskega predsednika Chang Shao-Seeng je izročil večeraj predsedniku Lo Tuan Hugu svojo resignacijo.

Zakaj so ministri resignirali, se zaenkrat še ni moglo dognati. eoskim ladjam imeti na krovu rracij za posadke, manjka vendar podrobnosti. V soboto se bo vršil sestanek kabineta da praviplja o položaju.

NOVI RAZVOJI V MORILNI ZADEVI

Mrs. Creighton je bila stavljena pod obtožbo kot zastupljalka, ker je baje zastupila svojo tašo pred dvema leti.

Mrs. Mary Creighton iz Newarka, ki je čakala s svojim možem Johnom že več tednov na dvignjenje obtožbe radi zastupljenja njenega brata, Charles Averyja je bila stavljena večeraj pod obtožbo, da je zastupila svojo tašo, Mrs. Walter Creighton, ki je umrla pred dvema leti. Truplo taše so izkopali dva dni potem, ko sta bila oba mlada Creighton obtožena, da sta zakrivila smrt Averyja.

Druga obtožba proti Mrs. Creighton je sledila tesno poročilu dr. Edela, občinskega kemika v Newarku, ki je našel sledove arzenika v želodcu, pljuhalu in jetrih starejše Mrs. Creighton. Dosedaj ni še analiziral preostankov njenega moža.

Pred obtožbo, ki je bila dvignjena večeraj, je neka sosedinja mlajše Creighton, koje ime pa so oblasti zadržale, baje pričala, da ji je starejša Mrs. Creighton malo pred svojo smrtjo povedala, da je dobila kakao, ki je imel čuden okus.

Oba Creightona sta bila predstavljeni sodišču v Newarku, obdolžena umora. Mrs. Creighton je bila stavljena pod policijsko stražo v newarški občinski bolnici, kjer je par dni pozneje porodila sina. Ona ima tudi večjo hčerko.

Dvojica je bila obtožena, da je zastupila mlajšega Averyja, ki je živel v njih hiši in vzela sta zavarovalnino za tisoč dolarjev, ki je bila izstavljena na korist Mrs. Creighton. Avery je umrl 20. aprila tekočega leta. Starejša sestra je umrla leta 1920 in njen mož leta 1921.

Averyjevo truplo so izkopali, ko so dobile newarške oblasti dosti pismenih ovadb. Dr. Edel je našel v truplu mladeniča sledove arzenika. Okrajni pravdnik je nato odredil, naj izkopljejo trupla ostalih.

John Creighton je star 25, njegova žena pa 24 let. Oblosti pravi, da sta oba pri zdravi pameti.

ANGLIJA IN IRSKA STA PO- SLALI NAJVEČ PRISELJEN- CEV.

Washington, D. C., 7. junija. — Po preteku enajstih mesecev od 31. julija 1922 do 1. junija 1923 stopi Velika Britanija glede priseljavanja v Ameriko na prvem mestu.

Na drugem mestu je Italija, na tretjem pa Nemčija. Poljska je na četrtem, Rusija z Besarabijo vred pa na petem mestu.

Velika Britanija in Irska sta poslali celo kvoto — 72,342 priseljencev.

Italija 42,057 istotako polno kvoto.

Iz Nemčije pa lahko pride v tem mesecu še 26,488 priseljencev.

MORILEC, KI IMA NA VESTI 33 UMOROV, OBDOJEN NA SMRT.

Moskva, Rusija, 7. junija. — Danes je bil obsojen na smrt Vasilij Komarov, kateremu so dokazali, da je usmrtil 32 moških in eno žensko. Razsodba se glasi, da bo usmrten v teku 72 ur. Obsodbo je poslušal popolnoma mirno. Zdravniški izvedenci so izjavili, da je obsojenec duševno normalen.

NAJNOVEJŠI PREDLOG NEMŠKE VLADE

Nemčija je pripravljena plačati vsako leto tisoč dvesto milijonov zlatih mark, če zavezniški zapuste Ruhr. — Da dobi to svoto, bo naložila davek na pivo, sladkor in druge vsakdanje potrebščine. — V svrhu garancije namerava zastaviti ves svoj železniški sistem.

Berlin, Nemčija, 7. junija. — Danes je Nemčija poslala zavezniškim državam, ter Združenim državam naknadno reparacijsko noto, v kateri se glasi, da je pripravljena plačati vsako leto približno 1,200,000,000 zlatih mark. Plačevanje naj bi se začelo leta 1927.

Nadalje zahteva Nemčija, naj zavezniški v najkrajšem času skličejo posebno konferenco, na kateri bi imeli zastopniki Nemčije isto pravico kot zastopniki zaveznikov.

Po mnenju Nemčije bi bilo edino na ta način mogoče rešiti reparacijski problem.

V kratkem dokumentu ni omenjena niti sedanja politična situacija, niti namera, da hoče Nemčija prenehati s pasivnim odporom.

Kot garancijo zastavlja Nemčija vse državne železnice, ki so kapitalizirane z 10,000,000,000 zlatih mark. Železnice bi nesle potemtakem vsako leto petsto milijonov mark.

Nadalje bo naložila nemška vlada visoke davke na sladkor, pivo in druge vsakdanje potrebščine.

Po mnenju nemških strokovnjakov je to najvišja svota, ki jo mora Nemčija ponuditi.

Od zaveznikov je odvisno, če jo sprejmejo ali ne.

MORILEC ŽENE - OBDOJEN NA SMRT

Porota v Valparaiso, Indiana, je spoznala krivim moža, ki je ustrelil v avtomobilu svojo ženo.

Valparaiso, Ind., 7. junija. — Sodnik Hanibal Loring bo danes določil datum, kdaj bo usmrčen Harry Diamond, ker je umoril svojo ženo, Mrs. Netie Diamond in sicer v bližini East Chicago, Indiana, tekom pretekega februarja. Diamond je bil večeraj spoznan krivim umoru, in izrečeno je bila smrtna kazen. Zagovornik obsojenega ni še objavil, če bo naprosil za novo obravnavo za svojega klienta.

Diamond, ki je tekom cele obravnave, trajajoče več kot dva tedna, dajal izraza svojemu zaupanju, da bo oproščen, je bil vidno preplašen in zbehan, ko je izvedel za pravorek. Ko je bila proglašena smrtna obsodba, je malo manj kalo, da ni omedel in pomagati so mu morali, ko so ga odvedli iz dvorane.

Porota, ki je dobila slučaj v roke pozno večeraj popoldne, se je posvetovala več kot tri ure, nakar se je zedinila glede provoreka.

Diamond je bil obtožen, da je umoril svojo ženo na potovanju z avtomobilom iz Garyja v East Chicago. Glasi se, da je izvršil dejanje, da se polasti njenega denarja. Mrs. Diamond, o kateri se glasi, da je bila bogata, je bila več let starejša od obtoženega. Diamond je skušal tekom pričevanja med obravnavo naprtiti krivdo na Williams Armstronga, črnega šoferja.

Mrs. Diamond je po streljanju na smrtni postelji izjavila, da jo je ustrelil njen mož ter jo nato tolkel po glavi z revolverjem.

Tudi črnce je bil obstreljen in pretepen, a je okrevl.

WHEELER IN BORAH ZAHTE- VATA PRIZNANJE SOVJETOV

Washington, D. C., 7. junija. — Senator Burton K. Wheeler iz Montane se je pridružil senatorju Borahu, naj Združene države čimprej mogoče priznajo rusko sovjetsko vlado.

Senator Wheeler se je pred kratkim vrnil iz Rusije. Izjavil je, da so tam razmere precej normalne ter ni mogel prehaliti u-zorne organizacije te proletarske države.

Razmerje ki ga goje sedaj Zdr. države napram Rusiji, je nepravilno. To razmerje ni v skladu s principi ameriške republike.

DENARNA IZPLAČILA V JUGOSLAVLJI, ITALIJI IN ZASEDENEM OZEMLJU

se potom naše banke izvršujejo zanesljivo, hitro in po niskih cenah:

Včeraj so bile naše cene sledeče:
Jugoslavija:
Razpošilja za zadnje pošte in izplačuje "Kr. poštni čekovni urad" in "Jadranska banka" v Ljubljani, Zagrebu, Beogradu, Kranju, Celju, Mariboru, Dubrovniku, Splitu, Sarajevu ali drugod, kjer je pač za hitro izplačilo najugodnejše.
1000 Din. ... \$ 12.60 ... K 4,000
2000 Din. ... \$ 25.00 ... K 8,000
5000 Din. ... \$ 62.00 ... K 20,000

Pri nakazilih, ki znašajo manj kot en tisoč dinarjev računimo posebej po 15 centov za poštnino in druge stroške.

Za pošiljave, ki presegajo znesek pet tisoč dinarjev ali po dvatisoč lir, dovoljujemo po možnosti še posebni popust.

Vrednost dinarjem in liram sedaj ni stalna, menja se večkrat in nepričakovano; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vnaprej. Računamo po ceni onega dne, ko nam dospe poslani denar v roko.

Glede izplačil v ameriških dolarjih glejte poseben oglas v tem listu.

Denar nam je poslati najbolje po Domestic Money Order ali pa New York Bank Draft.

FRANK SAKSER STATE BANK

82 Cortlandt Street New York, N. Y.

Glavno zastopništvo Jadranske Banke.

(Advertisement)

"GLAS NARODA"
SLOVENIAN DAILY

Owned and Published by
Mervin Publishing Company
(A Corporation)

FRANK SAKSER, President LOUIS BENEDICT, Treasurer

Place of Business of the Corporation and Address of Above Officers
61 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

For sale lots within 100 ft. of America	For New York for sale lots	\$7.50
in Canada	for sale lots	\$8.50
for sale lots	for sale lots	\$8.50
for sale lots	for sale lots	\$8.50

Subscription Yearly \$6.00

Advertisement on Agreement

"Glas Naroda" isha je vsaki dan izvenemil nedej in praznikov.

Opomba: Vsa pošila in obvestila se ne priobčujajo. Denar naj se blagovno pošila po Money Order. Pri sprejemih kraja naročnikov, tiskalnic, da se nam tudi pošila blagovno namani, da hitreje najdemo naslova.

"GLAS NARODA"
61 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2271

NEW YORK CITY

FEVDALNA AMERIKA

V Los Angeles grade stokade. Tekom stavkarskih nemirov v Idaho in Coloradu so jih svoj čas imenovali "bull-pens". To se je zgodilo takrat, ko so rudarji W. F. of Miners v Telluride nastopili proti nasilnemu gospodarstvu Peabodyja in njegovih ko-hort.

A tudi kot stokade niso nič drugega kot visoki plov-tovi ozemlja, kjer stlačijo skupaj nepokorne delavce, jim vzamejo prostost ter jih odločijo za tedne in mesece od vsakega stika z zunanjim svetom.

Los Angeles slovi kot paradiz Združenih držav. To je ameriška Florencia, mesto cvet in vrtov, naj-krasnejša točka naše, na naravnih lepotah tako bogate de-že.

In vendar divja v tem raji trpe boj med delom in kapitalom, trpkost kot je bil vojevan kdaj v zadnjem času.

Boj se obrača navidez le proti I. W. W., ki se bore po vsej Californiji za prostost govora in zborovanja, v resni-ci pa gre za to, če imajo trgovske zbornice Californije pra-vico predpisovati delavcem, kje in kako smejo organizi-rati.

Californija ima antisindikalistično postavbo, ki ni mo-goče nič hujša kot so slične postavbe v drugih ameriških državah.

Izvedenje te postavbe pa se vrši z večjo brutalnostjo kot kje drugod.

V solnčni Californija niso kazni od 24 do 36 let ječe radi kršenja te postavbe nobena redka stvar.

Več članov prejšnje kokunistične delavske stranke je bilo pred manj kot šestimi meseci, to je dve leti po razpustu stranke, obsojenih na temelju te postavbe na de-set let ječe.

Sedanji boj se obrača proti I. W. W., kojih namen je vzporediti naskok proti tej postavi.

Sprva so aretirali posamezne člane Industrial Work-ers ter jih obtožili. Obsodbe so kmalo sledile. Nato pa je izdala I. W. W. organizacija poziv na svoje člane, naj pridejo v Californijo ter izvojujejo boj.

Več kot tisoč potujočih delavcev je prišlo, in vsi so bili aretirani.

V Los Angeles pa je bil naval teh nezaželenih tako močan, da so oblasti sklenile zgraditi stokade ter vanje zapreti te "zločince".

Medtem pa je nekatera sodišče vendarle srečala pa-met.

V Eureka, Sacramento in Los Angeles so porotniki oprostili sedem obtoženih, čeprav so obtoženi izrečno iz-javili, da pripadajo I. W. W. organizaciji.

Oblasti pa grade stokade še naprej, in župan je re-kel, da se mora zavarovati pred to "sodrgo", ki se bori proti postavam in napravam, kjerkoli se ji nudi prilika.

Na ta način smo doživeli čuden prizor, da smejo oblasti ameriškega mesta napasti delavce ter jih zapreti brez sodnijskih povelj.

Nekaj o prošnjah.

V naše uredništvo prihaja na 14 let. Jaz sem bolehen. Amerika mi je izpila kri. Najhujši udarec me je pa zadela pred kratkim, ko mi je poginila moja edina opora in rediteljica mojih otrok — kra-va molzica. Cente, ki sem jih bil prinesel iz Amerike, so mi na poti ukradli. Domov sem prišel brez denarja.

Še bolj pretresljiva je druga prošnja, ki prihaja iz Amerike. Glasil se:

Prosim vas, denite par besed v vaš list, da se me usmili kak dober človek. Bolan sem od 1. 1907. Delati ne morem, umreti ne mo-rem in živeti ne morem. Meče me božjast ter sem mrtvouden na pol telesa. Z eno nogo in z eno roko se ne morem niti premakniti. Dragi rojaki, usmilit se me! — J. Klepec, 20 North 2nd Street, Kansas City, Kansas.

Rojaki, taki reveži so najbrže bolj potrebni podpore kot so po-otrok, katerih najstarejši je star trehne cerkve zvonov.

ZADOVOLJNI ODJEMALCI

— so dokaz zasluge.

Stoteri in tisočeri upo-rablajo Bordenovo Grade 'A' mleko.

Nikdar ne razočara.

To je višek v kakovosti mleka.

Nabavite si maslo in jajca na Bordenovem vozu

BORDEN'S
Farm Products Co. Inc.
Walker 7300

POZOR ROJAKI!

V namenu, da se velik krog naših naročnikov še bolj razširi, je sklenila uprava "Glas Naroda" razpisati na-slednje nagrade: —

Kdor pošlje deset celoletnih novih naročnikov, dobi \$30.00 nagrade v zlatu;
kdor pošlje dvajset celoletnih novih naročnikov, dobi \$60.00 nagrade v zlatu;
kdor pošlje štirideset celoletnih novih naročni-kov, dobi \$120.00 nagrade v zlatu.

Za vsakega novega naročnika je treba poslati po \$6.00. Ponudba bo veljavna za tri mesece — od 1. junija do 31. avgusta.

Rojaki na delo!
S pridobitvijo čimveč mogoče novih naročnikov, bo-ste pomagali v prvi vrsti "Glasu Narodu", da se bo še bolj povečal in razširil, poleg tega se vam pa obeta tudi lep zaslužek.

V kratkem napoči doba počitnic. Ljudskošolskim otrokom je dana ugodna prilika, da zaslužijo lepo na-grado.

Čimveč novih naročnikov bomo dobili, temlažje nam bo razširili in povečati list.

Uprava "Glas Naroda".

Iz Jugoslavije.

Mednarodni pustolovec pod klju-čem.

Zagrebska tvrda bratje Baum je prijavila pred mesecem dni tamkašnji policiji, da jo je "tr-govec" Ralf Richter v Subotici ogoljufal za 56 tisoč 165 dinarjev. Richter se je tvrdki predstavil kot lastnik tovarne za usnje iz Kra-nja. Dognalo se je, da taka tvr-dka v Kranju ne obstaja. Zagreb-ska policija je v teku poizvedova-nja poslala nekoga detektiva v Subotico, ki je Richterja tamkaj izsledil in aretirat. Pri njem so našli veliko množino usnja in čev-lijev. Na podoben način kakor v Zagrebu je Richter tudi drugod izvajal blago. Posluževal se je pri tem tiskovin, ki niso dale su-miti o resnici Richterjevih nav-edb. Richterja zasleduje tudi ljubljanska policija, ker je na go-ljufiv način izvalil pri tvrdki Magdič v Ljubljani raznega bla-ga v vrednosti 42.000 kron. Pri višjem sodišču v Draždnih na Saksonskem je bil Richter zaradi defraudacije obsojen na 12 mese-cev ječe, večkrat pa zaradi manj-sih deliktov. Richter je rodom Saksonec in je baje tudi na Du-naju in v Berlinu zagrešil razne goljufije. Izročili so ga sodnemu stolu v Zagrebu, kjer se nadaljuje preiskava proti njemu.

Morski pes pri Dubrovniku. Dubrovniški listi poročajo, da je posadka državnega parobroda "Solun" opazila v bližini otoka Lokrum, kakih 30 metrov od oba-le, ogromnega morskega psa. Ker se v Dubrovniku že v aprilu kop-ljejo v morju, je bilo prebivalstvo opozorjeno na nevarnost za pla-vačce, ker se morski psi zadržujejo po več dni na istem mestu.

Železniška vožnja za dijake. Prometno ministrstvo je odre-dilo, da plačajo dijaki eno četrti-no vozne cene na železnicih in parobrodih v naslednjih slučajih: vsi dijaki v času od 24. avgusta do 20. septembra, če se peljejo ki pred velikonočnimi in božičnimi prazniki ter pet dni po njih; konč-no vsi dijaki, ki se po šolskem letu vračajo domov.

ALI VESTE, — da je bila prvotno nepretrgana zveza med severnimi in južnimi Slovani ter da so jih šele Madžari s svojim vpa-dom razcepili v dva dela? Ali veste, da je bila ameriški vojakom najbolj priljubljena Helmar turška cigareta v sled blagih učinkov 100% čistega tur-skega tobaka?

Poljski akademiki v Jugoslaviji. Poljski akademiki tehniki, ki imajo svoj pevski zbor, so posetili Jugoslavijo. V Beogradu so bili navdušeno sprejeti ter so pri-re-dili koncert. Iz Beograda so se po-dali v Skopje, kjer jim je narod priredil viharne ovacije in jih v veliki povorci med pevanjem na-rodni pesni spremljal do hotela, kjer so prenočili. Poljski akademi-ski pevski zbor je ostal v Skop-lju dva dni, nakar je odpotoval v Zagreb in Ljubljano.

Verski fanatizem. Kakor poročajo subotški listi, so na tamkašnjem katoliškem pokopališču izkopali truplo umr-lega reformatorskega duhovna Baraja. Policija je dognala, da so

nahujskani katoliški župljani, ki so bili ogorčeni, da je bil na ka-toliškem pokopališču pokopan du-hoven reformatske (protestant-ske) cerkve, truplo izkopali ter je zagrebeli izven pokopališča.

Morski pes pri Dubrovniku. Dubrovniški listi poročajo, da je posadka državnega parobroda "Solun" opazila v bližini otoka Lokrum, kakih 30 metrov od oba-le, ogromnega morskega psa. Ker se v Dubrovniku že v aprilu kop-ljejo v morju, je bilo prebivalstvo opozorjeno na nevarnost za pla-vačce, ker se morski psi zadržujejo po več dni na istem mestu.

Železniška vožnja za dijake. Prometno ministrstvo je odre-dilo, da plačajo dijaki eno četrti-no vozne cene na železnicih in parobrodih v naslednjih slučajih: vsi dijaki v času od 24. avgusta do 20. septembra, če se peljejo ki pred velikonočnimi in božičnimi prazniki ter pet dni po njih; konč-no vsi dijaki, ki se po šolskem letu vračajo domov.

ALI VESTE, — da je bila prvotno nepretrgana zveza med severnimi in južnimi Slovani ter da so jih šele Madžari s svojim vpa-dom razcepili v dva dela? Ali veste, da je bila ameriški vojakom najbolj priljubljena Helmar turška cigareta v sled blagih učinkov 100% čistega tur-skega tobaka?

Poljski akademiki v Jugoslaviji. Poljski akademiki tehniki, ki imajo svoj pevski zbor, so posetili Jugoslavijo. V Beogradu so bili navdušeno sprejeti ter so pri-re-dili koncert. Iz Beograda so se po-dali v Skopje, kjer jim je narod priredil viharne ovacije in jih v veliki povorci med pevanjem na-rodni pesni spremljal do hotela, kjer so prenočili. Poljski akademi-ski pevski zbor je ostal v Skop-lju dva dni, nakar je odpotoval v Zagreb in Ljubljano.

Verski fanatizem. Kakor poročajo subotški listi, so na tamkašnjem katoliškem pokopališču izkopali truplo umr-lega reformatorskega duhovna Baraja. Policija je dognala, da so

Peter Zgaga

Mussolini je zapevedal svojim pristašem, da ne smejo več svo-jim nasprotnikom vlivati eastor olja v goltanec.

Dva fašista, ki se nista poko-rila njegovemu povelju, sta bila obsojena na dve leti ječe.

Neoziraje se nato, bo pa v Ita-liji še vedno smrdu več kot pre-več. Kar je Mussolini je v začet-ku potreboval je morda sedaj dobil po milosti zaveznikov — namreč dobro možgansko klistiro.

Če sedi ženska v avtomobilu poleg moškega — sta zaljub-ljena.

Če pa moški sedi v avtomobilu na prednjem, ženska pa na zad-njem sedaju, sta poročena.

Če je poročeni moški sam v lepi moderni kari, je skoraj go-tovo, da bo kmalo sedela ženska poleg njega.

V državi Maine živi in vlada governor Baxter.

Pred kratkim mu je erknil pes. Governor je dal takoj poteg-niti na vladnem poslopju ameri-ško zastavo na poldrog. To je storil v znak neskončnega žalo-vanja.

Oblasti ga niso odstavile in kaznovali.

Delavec, ki bi storil kaj takega iz porednosti, bi bil obsojen naj-manj na deset let ječe zastran veleizdaje.

Pri vsem tem je pa treba po-misliti dve stvari.

Ameriška zastava je že večkrat visela na poldrogu v čast člove-ku, ki je imel za obci blagor sto-krat manj zaslug kot jih ima mar-sikatera zvesta četveronoga doma-ča žival.

In pomisliti je treba, da je Bax-ter governor najstarejše prohibi-cijske države v Ameriki.

Marsikateri prohibicionist je že rekel v svetem navdušenju mački — teta, Zakaj bi potemtakem ne smel governor najstarejše prohi-bicijske države razobesiti za-stave ščenetu na čast?

Ameriški statistiki dosedaj še niso natančno dognali, koliko imen ima jed, ki jo napravijo gostilni-čarji iz ostankeov Hamburger steaka.

Zaenkrat so edini le v tem, da se jed, napravljena iz ostankeov te jedi zopet imenuje Hamburger steak.

Neka igralka pravi, da ne more živeti s \$60.000 na leto. Najbrže ne bo mogla živeti s \$60.000.

Sodnik se bo skorajgotovo odlo-čil, da ji bo prisodil par sto dolar-jev letnega dohodka.

Tujejemske ladje ne bodo več smele prihajati v ameriška prista-nišča s pijačo na krovu.

Povprečni človek bi si mislil: Sedaj je pa res storila Amerika odločen korak.

Toda stvar se pokaže v povsem drugačni luči, ako čitamo v pove-lju vrhovnega prohibicijskega ko-misarja naslednji stavek:

Ladje, ki se ne bodo temu poko-rile, bodo kaznovane. Kazen bo pa zmerna.

To se pravi: kapitan bo lahko naredil na tisoče dolarjev dobič-ka in bo plačal — če ga bodo do-bili — zmerno kazen — par do-larjev.

To je ravno tako kot če bi rekla država: — Krasti je strogo pre-povedano. Tistega, ki bo kradel, bomo za kazen pošteno ozmerjali ali celo obsojili na kak dolar globe.

Jugoslovanaka

Ustanovljena 1. 1898



Katal. Jednota

Inkorporirana 1. 1901

GLAVNI URAD v ELY, MINN.

Glavni odbor:
Predsednik: RUDOLF PERDAN, 825 E. 15th St., Cleveland, O.
Podpredsednik: LOUIS BALANT, Box 105 Pearl Ave., Lorain, O.
Tiskar: JOSEPH FISHER, Ely, Minn.
Blagajnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn.
Blagajnik neplačanih smrti: JOHN MOYER, 618 — 15th Ave. S., Duluth, Minn.

Vrhovni zdravnik,
Dr. JOS. V. GRAHEK, 203 American State Bank Bldg., 600 Grant St., St. Sixth Ave., Pittsburgh, Pa.

Nadzorni odbor:
ANTON EBARNIK, Room 894 Bakewell Bldg., cor. Diamond and Grant Streets, Pittsburgh, Pa.
MOHORE MLADIĆ, 1234 W. 13 Street, Chicago, Ill.
FRANK SKRABEC, 4223 Washington Street, Denver, Colo.

Paretni odbor:
LEONARD SLABODNIK, Box 420, Ely, Minn.
GREGOR J. PORENTA, Black Diamond, Wash.
FRANK MORICH, 5217 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Zdravstveni odbor:
VALENTIN PIRC, 788 London Rd., N. E., Cleveland, O.
PAULINE ERMENC, 525 — 3rd Street, La Salle, Ill.
JOSEF STERLE, 404 E. Main Avenue, Pueblo, Colo.
ANTON CELARC, 525 Market Street, Waukegan, Ill.

Jednotno uradno glasilo: "Glas Naroda".

Vse stvari tikače se uradnih sadov kakor tudi denarne posiljave naj se pošiljajo na glavnega tajnika. Vse pritožbe naj se pošila na nad-slednika poročnega odbora. Prošnje za sprejem novih članov in bolnišni-spičevala naj se pošila na vrhovnega zdravnika.

Jugoslovanaka Katoliška Jednota se priporoča vsem Jugoslovanom na obli-n pristop. Kdor eli postati član te organizacije, naj se zgleda taljaku bližnjega društva J. S. K. J. Za ustanovitve novih društev se pa obrni-na gl. tajnika. Novo društvo se lahko ustanovi s 5 člani ali članicami.

Jugoslavia irredenta.

S tujo vprego po svetu.

V Zapužah na Vipavskem je ponoči posestniku Josipu Breclju njegov hlapec napregel šestletno kobilu v zapravljenek ter se od-peljal po svetu neznano kam. Ker se ni vrnil, je verjetno, da je prodal kobilu in voz ter jo mah-nil preko meje.

Razpečevalec ponarejenih lir.

Tržaška policija je aretirala radi razpečevanja ponarejenih stolirskih bankovcev nekoga Fran-ua Novaka, starega 35 let.

Fašizem — v nevarnosti.

Iz Trsta se poroča: Italijanski fašizem je v opasnosti: liberalci, demokraci in radikaleci se trgajo za sprejem v fašistovske organi-zacije. Zato je fašistovski državni podtajnik Silvio Gai izdal ukaz, da se morajo iz fašistovskih orga-nizacij iztrati vse one osebe, ki so se vpisale med fašiste po 30. okto-bru 1922, to je po fašistovskem preobratu. Svoj ukrep utemeljuje Gai s tem, da se ljudje iz "stare garde" potegujejo samo za odli-kovanja in da hočejo h koritom. "Fašizem pa ne pozna niti sve-tin, niti korit, niti razlike med starimi in mladimi. Fašizem za-vrača vse parazite." — To bi ve-ljalo lahko tudi za kako nefashi-stovsko državo!

Ljudsko štetje na Koroškem je še vedno prava staroavstrijska specijaliteta. V Strenji vasi je vsilil popisovanje bivši župan Mi-lonik in je zapisal vse Slovence za Nemce. V Draščah, kjer je — kakor poroča "Koroški Slovenec" — podružnica "hajmverovcev", so se zapisali za Slovence samo pri štirih lušah, v Gorjah so pa bolj zavedni in so se za Nemce za-pisali samo pri petih lušah. Naj-bolj zavedni vasi sta Drevlje in Zahomec. V Drevljah sta bili sa-mo dve luši "nemški", v Zahomec pa samo ena. V občini Bistrica je na vprašanje, zakaj se ne vpra-šuje po narodni pripadnosti, od-govoril števni komisar-učitelj, da se itak ve, da je tam vse sloven-sko, zapisal je pa vse za Nelles!

Take statistike seveda ne llore ni-hče priznati in naj se Avstrija sklene nanjo kolikor hoče.

Nova zver. Angleški listi poročajo, da je ameriški športnik Burge v angle-ški vzhodnji Afriki naletel na zver, katero imenujejo domačini "kekt", ki je podobna hijeni, sa-

Angleški listi poročajo, da je ameriški športnik Burge v angle-ški vzhodnji Afriki naletel na zver, katero imenujejo domačini "kekt", ki je podobna hijeni, sa-

Angleški listi poročajo, da je ameriški športnik Burge v angle-ški vzhodnji Afriki naletel na zver, katero imenujejo domačini "kekt", ki je podobna hijeni, sa-

Angleški listi poročajo, da je ameriški športnik Burge v angle-ški vzhodnji Afriki naletel na zver, katero imenujejo domačini "kekt", ki je podobna hijeni, sa-

Angleški listi poročajo, da je ameriški športnik Burge v angle-ški vzhodnji Afriki naletel na zver, katero imenujejo domačini "kekt", ki je podobna hijeni, sa-

Angleški listi poročajo, da je ameriški športnik Burge v angle-ški vzhodnji Afriki naletel na zver, katero imenujejo domačini "kekt", ki je podobna hijeni, sa-

Angleški listi poročajo, da je ameriški športnik Burge v angle-ški vzhodnji Afriki naletel na zver, katero imenujejo domačini "kekt", ki je podobna hijeni, sa-

Angleški listi poročajo, da je ameriški športnik Burge v angle-ški vzhodnji Afriki naletel na zver, katero imenujejo domačini "kekt", ki je podobna hijeni, sa-

Angleški listi poročajo, da je ameriški športnik Burge v angle-ški vzhodnji Afriki naletel na zver, katero imenujejo domačini "kekt", ki je podobna hijeni, sa-

Angleški listi poročajo, da je ameriški športnik Burge v angle-ški vzhodnji Afriki naletel na zver, katero imenujejo domačini "kekt", ki je podobna hijeni, sa-

Angleški listi poročajo, da je ameriški športnik Burge v angle-ški vzhodnji Afriki naletel na zver, katero imenujejo domačini "kekt", ki je podobna hijeni, sa-

Angleški listi poročajo, da je ameriški športnik Burge v angle-ški vzhodnji Afriki naletel na zver, katero imenujejo domačini "kekt", ki je podobna hijeni, sa-

Angleški listi poročajo, da je ameriški športnik Burge v angle-ški vzhodnji Afriki naletel na zver, katero imenujejo domačini "kekt", ki je podobna hijeni, sa-

Angleški listi poročajo, da je ameriški športnik Burge v angle-ški vzhodnji Afriki naletel na zver, katero imenujejo domačini "kekt", ki je podobna hijeni, sa-

Angleški listi poročajo, da je ameriški športnik Burge v angle-ški vzhodnji Afriki naletel na zver, katero imenujejo domačini "kekt", ki je podobna hijeni, sa-

Prav vsakdo—

kdor kaj išče; kdor kaj ponuja; kdor kaj kupuje; kdor kaj prodaja; prav vsakdo priznava, da imajo čudovit uspeh —

mali oglasi

v "Glas Naroda".

NOVA ZANIMIVA KNJIGA

NA KRVAVIH
POLJANAH

Spisal Ivan Matičič

Cena s poštnino

\$1.50

TRPLENJE in strahote z bojnih pohodov bivšega slovenskega planinskega polka.

V knjigi so popisani vsi boji bivšega slovenskega polka od prvega do zadnjega dne svetovne vojne. Iz Galicije, z Doberdoške planote, z gorovja s Tirol, Fajt-jega hriba, Hudega Loga, Sv. Gabrijela, Pijave in o polkovem uporu ter njega zakletvi.

Knjiga je trdo vezana, vsebuje 270 strani in 25 slik iz vojne.

"GLAS NARODA" 82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

FRANK SAKSER STATE BANK
82 Cortlandt St., New York City

Važni dogodki v mednarodni politiki.

Dočim je razburjenost, ki jo je povzročil turško-zavezniški konflikt v Orijentu v zadnjem času nekoliko utihnila, in je nevrnost od te strani začasno odstranjena, je opaziti v mednarodnem življenju druge značilne pojave, ki govorijo za to, da bi bilo o kakem trajnem miru in normalnem gospodarskem razvoju v Evropi danes še prezgodaj govoriti.

Odkar je francoska in belgijska vojska zasedla najbogatejšo industrijsko pokrajino Nemčije, se je preselila os, okoli katere se sučejo povojni dogodki, vzhoda na zapad in Porurje je sedaj tiho nesrečno Parisko jabolko, za katero se prepirajo vse zavezniške države. Stališče obeh neposredno prizadetih in najbolj zainteresiranih držav, Francije in Belgije, je popolnoma jasno in njuna akcija je z ozirom na gospodarski položaj in varnost bodočega obstoja upravičena in razumljiva. Določbe versailleske pogodbe morajo biti izpolnjene, Nemčija mora povrniti storjeno škodo, četudi na račun svoje industrije, ki bo v tem slučaju kot tako dolga leta pasivna. To je zahteva, od katere francoska in belgijska vlada pod nobenim pogojem ne misli odstopiti, kar potrjujejo tudi besede Poincaréja, ki je izjavil, da francoske čete ne zapuste zasedenega ozemlja dotlej, dokler Nemčija ne plača vseh reparacijskih obveznosti. Reparacijski problem bi bil v normalnih razmerah interneta zadeva obeh nasprotnih strank in njegova rešitev bi bila odvisna od pritiska upnika, če bi bilo fizično mogoče ugoditi tem zahtevam in če bi dolžnik ne bil v položaju človeka, ki mu je potreben kredit, da si opomore iz lastne gospodarske krize. Tako pa vidimo, da zavezniške države ne glede na dalekosežno vojaško akcijo še vedno niso prišle do zelene veje in da cilj okupacije še davno ni dosežen. Nasprotno, izdatki, ki jih zahteva prehrana okupacijskih čet, znatno previšujejo dohodek od tega podjetja in zato ni čudno, da postaja Francija od dne do dne bolj nestrpna. Ako bi bila francosko-belgijska akcija, kot sredstvo, ki naj bi prisilila Nemčijo, da poravnava svoj dolg, pri sedanjih razmerah in v polnem obsegu izvedljiva, bi se ji brez dvoma pridružile tudi ostale zainteresirane države, zlasti Angleška in Italija, kar bi seveda ne moglo ostati brez učinka. Obotavljanje slednjih dveh vele-sil pa je dokaz, da je šla Francija v svojih zahtevah nekoliko preda-leč in da ji preostaja samo dvo-je: ali kreniti nazaj in opustiti vsako misel o nasilni iztirjavi vojne odškodnine, ali pa nadalje-vati započeto delo in prevzeti odgovornost za posledice, ki ih lahko rodi sedanja politika. Kakor vse kaže, se je Francija odločila za drugo pot. To je z njenega stališča tudi edino pravilno, kajti v nasprotnem slučaju bi njen ko-rak pomenil kapitulacijo pred nemškimi pasivnim odporom in onim delom evropske javnosti, ki ji v zadnjem času ni nič kaj pre-več naklonjen.

Odločitev je torej tu, in kaj se-daj?

Antanta je sicer še vedno enot-na kompaktna sila, ki dikтира v mednarodnem življenju svojo vo-ljo. Toda baš v tem slučaju je nje-no notranje edinstvo nekoliko sumljivo. Angleški in Italiji ne more biti vseno, kako se razvi-jejo dogodki na zapadu. Prvotna misel Francije, odepiti od Nem-čije industrijske kraje in stvoriti samostojno republiko, ki bi bila seveda ekonomsko v njenih rokah je naletela pri drugih vele-silah na resen odpor, toda s tem ni še re-šeno, da je ta ideja definitivno pokopana. Če ne pojde drugače, bo Francija končno prisiljena po-seči po zadnjem sredstvu in od-rezati najbogatejši kos nemške zemlje. S to možnostjo računajo v Londonu in v Rimu, kjer si poli-tiki na vso moč belijo glave, ka-ko bi preprečili to nevarnost fran-coske gospodarske in politične premoči in dosegli miren sporaz-um. Na zunaj se velesile sicer izogibljive protialojvi, toda v no-

tranjosti jih je baš reparacijski problem razdelil v dva tabora. — Dočim je angleška zunanja poli-tika usmerjena odločno proti Ri-mu in je v zadnjem času nastalo med obema državama nenavadno prijateljsko razmerje, skuša pa Francija najti zaslonbo drugje in snubi malo antanto. S tem hoče osigurati svojo nadaljno agresiv-no politiko napram Nemčiji in kar je bržkone še bolj važno, sto-riti v centralni Evropi močan blok proti eventualni intervenciji od strani sovjetske Rusije.

Tu prihaja v poštev v prvi vrsti Poljska, kot neposredna so-sedinja Rusije, in Češkoslovaška, ki bi v slučaju potrebe priskočila na pomoč. Prvi. Potovanje marša-la Focha v Varšavo in Prago, pre-gledovanje poljske in češke ar-made, važna posvetoovanja z dr-žavniki teh dveh držav, ki so se-veda širši javnosti neznana, to so dogodki, ki pomenijo vse prej ka-kor navaden izlet francoskega vo-jaskega dostojanstvenika. Ni dvo-ma, da je francoska vlada poslala Focha na to pot z važno politično misijo, in sicer iz dveh nagibov. Prvič, ker se ne more zadovoljiti z angleško-italijanskim prijatel-jstvom in cineavo politiko obeh velesil glede reparacij. V tem po-gledu si hoče biti na jasnem in ker dosedaj v Londonu in Rimu ni našla prave opore, se obrača drugam, da bi ne bila v odločil-nem trenutku osamljena. Drugič pa gotovo ni prezrla na novejših dogodkih v Rusiji, ki pričajo, da bi komunisti, čim si ekonomsko nekoliko pomorejo, utegnili po-stati agresivni in ji prekrizati rač-une. Tudi v Nemčiji sami je po-ložaj tak, da mora biti Francija skrajno oprezna. Leve stranke zmagujejo, politični krogi govor-j o padcu Cunovega kabineta, z druge strani pa so tudi komunisti dvignili glasove, in ker črpa iz Porurja bogat material za pro-pagando, je razumljivo, da postaja njihovo gibanje nevarno ne sa-mo za obstoj nemške države, — marveč tudi za francoske intere-se. Pritisk na Poljsko in najma-njši uspeh sovjetskega orožja bi rodil dalekosežne posledice. — Zato razmere same diktirajo — Francio tesno družbo z malo an-tanto in popolno vojaško priprav-ljenost na meji sovjetske Rusije. očno ne smemo tudi pozabiti odločilne faze v angleško-ruskih odnosih, ki se lahko konča s popolnim nesporazumom ali pa priznanjem de jure. V tem diplo-matičnem plesu na igra Nemčija vlogi garde — dame. Očeta na des-no in na levo, pripravljena je na največje žrtve, plačala bi vso od-škodnino, samo če bi ji zavezni-ki posodili denar, v resnici pa čaka in upa na tihem, da se bodo do-godki razvili v njeno korist. — In težko je povedati, kdo ima prav, kajti od danes reparacijsko vprašanje še ni krenilo z mrtve točke v nobeno smer. — Da pa Francija iz gospodarskih in delo-ma tudi političnih ozirov dolgo ne bo vztrajala v sedanjem labil-nem položaju, to je popolnoma jas-no. Slejkoprej bo stori-la v svoji politiki napram Nemčiji odločil-nen korak dalje in takrat je pri-čakovati resnih izprememb v mednarodnem življenju.

Monarhistična propaganda v Avstriji.

Avstrijska monarhistična stran-ka je pričela nabirati podpise za memorandum, ki zahteva, da se anulira zakon, ki prepoveduje članom habsburške dinastije bivanje v Avstriji. Stranka se je obrnila zlasti do ženskih organizacij s prošnjo, naj se zavzamejo za po-vratek razeserice Zite v Avstrijo.

Zarota proti Mussoliniju in socia-lističnim poslanecem.

Italijanska policija v Milanu je prišla na sled dobro zasnovani zaroti proti Mussoliniju in proti drugim fašistovskim prevakom ter proti nekaterim socialističnim po-slanecem. V zaroto je bilo zaplet-nih nad 500 oseb, katere je vodil profesor Pesco. Varnostne vlasti so zarotnike zaprele ter uvedle proti njim strogo preiskavo.

Iz življenja maršala Focha.

Maršal Foch, vrhovni poveljnik vseh zavezniških armad v sve-tovni vojni, je začel svojo ka-rijero kot prostovoljec v fran-cosko-nemški vojni 1. 1870. — Foch je genijalen strateg.

Te dni potuje po srednji Evropi znani zmagovalce v bitki na Mar-ni in vrhovni poveljnik zavezniš-kih armad na francoskem bojiš-ču maršal Ferdinand Foch. Ta veliki vojskovodja, čigar strate-gične sposobnosti so igrale v sve-tovni vojni tako važno vlogo, se je rodil leta 1851 v pirenajskem mestu Tarbes. Že v zgodnji mla-dosti si je izbral vojaški poklic. V nemško-francoski vojni leta 1870—1871 je služil kot prosto-voljec v francoski armadi ter je kmalu potem vstopil kot gojenec v pariško vojno politehniko. — Dve leti pozneje je bil premeščen v topničarsko šolo v Fontaine-bleau, ki jo je dovršil kot podpo-ročnik. Leta 1874, je odšel se v ja-halno šolo v Saumur, ki jo je zapustil kot topniški kapetan le-ta 1878. Po dovršenih osnovnih študijah je nadaljeval svojo vo-jaske izobrazbo na vojni akade-miji, kjer se je odlikoval kot iz-redno marljiv in nadarjen sluša-telj. Kot absolvent vojne akad-mije začelja Foch svojo karije-ro. Najprej je služil v štabu pe-hotne divizije v Montpellier, po-tem v III. oddelku generalnega štaba, odkoder je bil premeščen kot poveljnik topniškega divi-ziona, toda vrhovno poveljstvo ga je kmalu poklicalo nazaj. Leta 1895, je postal titularni profesor vojaške zgodovine in strategije na višji vojni šoli, na kateri je delo-val pet let in je postal 1907. leta njen ravnatelj. Vojno akademijo je vodil štiri leta.

Ko je izbruhnila svetovna voj-na, je bil Foch poveljnik XX. ko-ra v Nancy. Ta kor je bil nemš-kega navalu najbolj izpostavljen in zato je bil tudi najbolj oboro-žen. Bitke v Alzaški in v okrožju Vogež, ki so se vršile pod vrhov-nim poveljstvom generala de Ca-stelnaua, so takoj opozorile gene-ralni štab na izredne sposobnosti Focha. Ko je tedanj vrhovni po-veljnik general Joffre iskal za 9. armado, kateri je bila v bitki na Mar-ni določena najtežja naloga, Glavna hiša zavezniškega povelj-nika, so ga opozorili na Focha in Joffre se je odločil zanj. V tej bitki je Foch dokazal svoje geni-jalne strateške sposobnosti. — Glavna hiša zavezniškega povelj-stva na zapadnem bojišču je bilo sporno vprašanje enotnega vrhov-nega vodstva. Tradicije posamez-nih armad in notranje — politično stališče vojujočih držav je one-mogočalo realizirati v polnem obsegu idejo enotnega vodstva. Še bolj delikatno in težko je bilo vprašanje harmonije med posa-meznimi poveljniki armad. To tež-ko nalogo so poverili koncem le-ta 1914. generalu Fochu, ki jo je v dveh letih sijajno izpolnil. Ka-ko velik je bil njegov vpliv, je razvidno iz dejstva, da je maršal French sprejel projekt njego-vih ukazov brez ugovora. Leta 1916, je bil Foch naznačen za predsednika medzavezniškega vo-jaskega odbora, ki je imel nalo-gu proučiti položaj in ustanoviti nove metode obrambne taktike. V tej funkciji si je pridobil za skupno zavezniško stvar nepre-cenljive zasluge. Kmalu nato je bil imenovan za šefa generalnega šta-ba pod vrhovnim poveljstvom ge-narala Petaina. Leta 1918, pa je postal vrhovni poveljnik ne samo francoske, marveč vseh zavezniš-kih armad. Tu se je definitivno u-veljavila njegova vojaška geni-jalnost. Kot zmagovalce se je vr-nil z bojnega polja, odločil je uso-do mnogih narodov in zlomil mi-litarizem centralnih držav. Nje-gova domovina mu je za zasluge poklonila maršalsko žezlo, ki ga francoska republika že dolga le-ta ni dala nikomur.

Medli molk moje duše se zdi poln čvrčanja čirčkovega — sivi mrak glasov.

Koliko zlata je v morju?

V morskih globinah se nahajajo bajne množine zlata. — V sve-tovna morja so ga zanesle reke iz vseh dežel sveta. Znanstveni-ki trde, da je na morskem dnu nad šest milijard ton zlata.

Komaj pol stoletja je preteklo, odkar so znanstveniki ugotovili, da tudi morska voda vsebuje zla-to, četudi le v malih količinah. To ni nič čudnega, ako pomisli-mo, da vsebuje morska voda nad šti-rdeset prvin. Zakaj bi med njimi ne bilo zlata?

Raziskovalci v novejši dobi so izračunali, da so količine zlata v svetovnih morjih naravnost veli-kanse ter znašajo nad šest mili-jard ton. Če bi se to zlato moglo dvigniti, otresli bi se takoj naših materialnih skrbi, ali pravza-prav — ne koristilo bi nam to prav nič. Če bi iz morja dvigne-no zlato razdelili na vse prebi-valce naše zemlje, bi izgubilo zla-to skoraj vso vrednost.

Zlato, ki se nahaja v svetovnih morjih, menda pač vsaj v bližnji bodočnosti ne bo dvignjeno. Ven-dar je z znanstvenega stališča za-nimiv problem. Kako prihajajo v morje te ogromne količine zla-ta? Prinašajo jih reke, čijih vo-de — kakor je znano že iz dav-nih časov — vsebujejo večje ali manjše količine zlata ter jih do-vajajo v neizmerna svetovna mor-ja. Tako naprimer vsebuje reka Ren, po zatrdilu nemških znan-stvenikov, v kubičnem metru vo-de 0.02 miligrama zlata. Ker do-vaja Ren vsako sekundo povpreč-no 2000 kubičnih metrov vode v morje, lahko izračunamo, da do-biva morje po Renu letno 1200 kilogramov zlata. Druge reke do-vajajo morju večjo ali manjšo količino zlata. V mnogo večji množini donasajo oceanom zlato reke iz dežel, ki so bogate na — zlahtni zlati rudi, kakor iz Ame-rike, Avstralije in Južne Afrike. Skupna množina vode, ki jo raz-ni veletoki sveta dovajajo oce-anom, znaša na leto približno 25 bilijonov kubičnih metrov. Ako vzamemo kot merilo zlato vsebino Rena, znaša količina zlata, ki ga reka vsako leto prinese v morje, okroglo 500 ton.

Po najnovejših raziskavanjih se to zlato v morskimi in rečni vodi nahaja v koloidni obliki, to je v koščkih, tenkih kot prah, ki ima-jo v premeru komaj 0.00002 mi-limetra. Vsled vpliva morskimi so-li se ti praški združijo v drobna zrnca ter se pogreznejo v globino. Jeli mogoče te ogromne morske naslage zlata izkoristiti? Dosedaj se je zlato pridobivalo zlasti iz raznega kamenja. Morala bi se to-rej za pridobivanje zlata iz mor-ja izumiti najprej praktična me-toda, kako naj se izloči zlato iz morske vode. Sprva so skušali iz-ločiti zlato s pomočjo cinove soli. Pozneje so v Ameriki izumili snov ki izloča iz morske vode, ako se pretaka skozi posodo, napolnjeno s to snovjo, stopljeno zlato ter ga spaja s to snovjo. Bila je to žlin-dra, prirejena s pomočjo železne-ga vitriola, ki ima lastnost, da iz morske vode izloča zlata zrnca.

Svota nemških dobav v naturi leta 1922.

Komuniké pariške reparacijske komisije navaja, da znaša skupna vrednost nemških dobav v naturi v letu 1922. ogromno svoto 695 milijonov 606 tisoč 800 zlatih mark. Od te svote odpade na Francijo 200,064,100, na Anglijo 167,851,700, na Italijo 107,702,300, na Belgijo 65,636,700, na Grčijo 4,519,500, Rumunijo 14,582,700, na Portugalsko 9,367,300, na Ju-goslavijo 116,882,500 zlatih mark.

Demonstracije proti komunističnim profesorjem v Italiji.

Komunistični poslanec Grazia-dei, redni profesor prava na uni-verzi v Parmi, že več mesecev ni predaval, ker je bil vedno izpo-stavljen fašistovskim šikanam. Te dni je prosvetno ministrstvo po-zvalo profesorja, da prične zopet predavati. Profesor je temu izka-zu sledil. Ko pa so fašistovski a-kademiki zvedeli za to, so pria-kovali profesorja pred univerzo in priredili velike demonstracije, na-ker je Graziadei zapustil mesto.

Pogled z najvišje gore sveta.

Pogled z Mount Everest ostane opazovalcu v večnem spominu. Pred očmi zadivljenega opazo-valca se razprostere veličastna panorama vsega južnega Tibe-ta do svete reke Ganga.

Kot pokrajino, ki glede gran-dioznih oblik, drzne skulpture in divje lepote prekaša vse, kar nam more nuditi ostali del naše zem-lje, opisuje Sven Hedin v svojem najnovejšem delu "Mount Eve-crest", obsežno ozemlje, ki bi le-zalo pred očmi onega hribolazca, ki bi se ob jasnem vremenu pope-l na vrh tega gorskega velikan. Stal bi na najvišji točki zemlje, na meji neskončnega prostora in kljub obliki našega planeta, bi njegov pogled obsegal celo juž-no polovico visokega Tibeta, v daljavi pa bi se svetlikalo modro zelenkasto morje.

Na vrhu Mount Everesta smo. Cela vrsta z večnim snegom pokritih vrhov, katerih vsak je nad 7700 metrov visok, leži pod na-mi. Od severnega horizonta tja do vzhodja Transhimalaje se nam srednji Tibet dozdeva kot ravno ozemlje, iz čegar kotlin se dviga-jo nešteta gorovja, sedaj daleko raztegnjena, sedaj zopet preseka-na, v prelivačih se barvah, gola, neplodna in pust; le v za-prtih dolinah se vidi trava, a ni-kjer ni videti grma ali drevesa. Vrhovi z ravnimi snežniki in krat-kimi ledenimi jeziki dvigajo svo-je bele glave ob bregovih sinjih jezer. Zdi se nam, da se nahaja-mo na otočku sredi razburkanega morja, v katerem se valovi vale paralelno, imajo skoro enako vi-sino ter se le poredkoma prelomi-jo in izpremene v gručo razpen-jenih grebenov. Kot niz biserov od-sevajo snežne grmade na himalaj-skih grebenih, zelenkasto in belo se svetlikajo gorski poteki in re-ke, ki dero in bobne z ogromnih ledenikov v nižino skozi divje, ozke, strme, nepopisno romanti-čne prečne zaseke, tu in tam med obraščenimi skalami. Ti gorski potoki in reke se v nadaljnjem svojem toku združijo v mogočne veletoke, ki jih vsled bujne vege-tacije, ki jo pričarajo iz tal, zasle-duje naše oko kot zeleno kačo na rumenkasto sivih planotah sever-no svete reke Ganges.

Ako bi opazovalec mogel os-tati celo leto na vrhu Mount Eve-resta, doživel bi tekom letnih ča-sov izpremembe, katere veličan-svenost si le težko predstavljamo. V pozni jeseni in pozimi bi op-a-zil, kako bele lise na gorskih gre-benih naraščajo ter se v višjih straneh raztezajo tudi na Vel-ke in njih obronke. Šumenje in bučanje potokov in rek tu po-je-ma. Padavina ponehava, zrak po-staja tako suh, da snežni odeji ni več trajnega obstanka. Spomladi in poleti pa zopet zmaguje soln-ce. Bele lise se krčijo. Doline in obronki postajajo zelenkasti, ko se pojavlja nova trava, z gora pa šumi in buči zopet vodovje. Jasni dnevi so pozimi kakor poleti le redki. Himalaji obdaja pogosto celo morje oblakov. Sredi julija zastavi divji monsum svojo moč ter od Indijskega oceana sem go-ni, in drvi cele množine vodene-pare, ki se zgosti v oblakih ter na svojem begu po gorovju pogosto tedne in tedne rosi in namaka z dežjem cel opokrajino. Glavna množina deževnih oblakov pa ne doseže vrha mogočnega velikan. Vrh Mount Everesta se dviga kot neomajljiva skala nad neskončno planoto bribovja, kot pečina v morju tenkih oblakov, ki jih po-di Monsum v pusti Tibet.

Najdrznješa domišljija si ne more zadostno predstavljati vti-sov junijske noči tam gori v pol-ni mesečini, ko črne sence gorskih orjakov padajo na temne pušča-ve oblakov. Opazovalec bi po-stal žrtev optične omame, zdelo bi se mu, da morje oblakov stoji nepremično, dočim gorski vrhovi v otoničnem begu vrše proti ju-gozapadu. Pojavljajo se vedno nove slike. Ko vzhaja solnce tam za Kančincango, zablete vrhovi in oblaki v divji zarji. Tudi večer-

HELMAR

BOXES of 10 or 20

CIGARETA KAKOVOSTI

Izdelovalci Helmar turških ci-garet so izdelovalci prvovrst-nih turških cigaret na svetu.

Ne štedijo niti časa niti truda, da napravijo Helmar za 100% čisto turško cigareto, da se lah-ko kadilci vesele pristne turške cigarete po zmerni ceni.

Dajo vam kakovost in ne ko-ličine. Komu dajete prednost pri kupovanju cigaret?

20 Helmar stane nekoliko več kot 20 navadnih cigaret, toda z vsako Helmar imate nekajkra-ti toliko užitka.

ZAPOMNITE SI ŠKATLJO IN IME.

Anarquis

Izdelovalci prvo-vrstnih turških in egiptanskih ciga-ret na svetu.



na zarja nam v rdečastih barvah prikaže zračno pokrajino. Ob-milaju pa žare zvezde z intezivno svetlobo, ki je popolnoma nezna-na v gostejših zračnih plasteh.

Ko pa potihne divpi monsum ter se umaknejo zadnji oblaki, se orjaško gorovje zopet prikaže v imponantni veličansvenosti vrhu sveta. Vtisi s te točke ostanejo opazovalcu vedno v večnem spo-minu.

Lažnjivi markiz pred sodiščem.

Markiz Lueignani, atašé na ita-lijskem poslanstvu v Parizu, je bil visoka osebnost. Ko se je lepo napravljen, z redem Častne legije resno predstavljal pariškimi trgo-vcem, so ga seveda sprejemali z največjim spoštovanjem. Izdajal se je za predstavnika velikega italijanskega reklamnega podjet-ja. Sklepal je pogodbe za inserate v različnih jezikih in pobiral de-nar. Gospod je seveda spravil po-godbeni denar, trgovci so pa čakali na inserate. No, pa vsaka re-čica začel in konec. Te dni so ob-sledili lažnjivega markiza, ki ni bil ne atašé, ne zastopnik kakoga podjetja, ampak samo čisto na-vadni Lueignani, zaradi golufije in ker ni bil upravičen nositi de-koracije, na 500 frankov.

Roparski umor v Karlovcu.

V Karlovcu je bil ponoči v svo-jem stanovanju umorjen gostilni-čar in trgovec Dragotin Majer. Njegova žena ga je našla nasled-nji dan zjutraj mrtvega z zama-ženimi ustni. Iz trgovine je mo-rilec odnesel mnogo usnja.

Kdo je bil Vorovski?

"Morning Post" priobčuje živ-ljenjepis ubitega sovjetskega de-legata in piše: pravilen priimek Vorovskega je bil Schwarz. Ta svoj priimek je pozneje večkrat menjal. Pokojnik je bil rojen v Moskvi, kjer so ga izgnali za re-volucionarno delovanje iz univer-ze. Ker mu je bilo prepovedano živeti v Moskvi, se je preselil v Švico. Tu se je pridružil skupini okrog Ljenina. V začetku svetov-ne vojne je Vorovski odpotoval v Nemčijo, kjer je stopil s svojim prijateljem Fuerstenbergom - Ga-lečkim v službo nemškega gene-ralnega štaba in bil poslan v Švi-co. Leta 1917 je Vorovski z omen-jenim prijateljem organiziral izvr-ševalni odbor III. internacionala v Švici. V tem času so ta trije pri-jatelji vodili vso inozemsko bolj-ševsko propagando in so bili v stal. stikih z Nemčijo. Ko sta pri-šla Ljenin in Trocki na krmljo, je bil Vorovski določen za sov-jetskega zastopnika v Švici, od-koder je bil leta 1919 iznan, ker je hotel organizirati komunističen prevrat. Dve leti pozneje ga je sovjetska vlada poslala kot svo-jega zastopnika v Rim.

Nova tvornica vagonov v Srbiji.

Koncesija za tvornico vagonov v smerdevski Palanki je dovo-ljena po gospodarsko-finančnem komiteju ministrov. Država se s to koncesijo zavezuje, da bo dajala tej tvornici mesečno 200 vagonov v popravilo.

Novice iz Slovenije.

Matura na ljubljanskem liceju.

Minister prosvete Trifunović je odbil prošnjo ljubljanske mestne ženske gimnazije in škofovske gimnazije v št. Vidu za polaganje mature v lastnih zavodih. Matura na teh dveh zavodih se mora v bodoče polagati pred državno komisijo, ki bo sestavljena iz profesorjev državnih srednjih šol.

Kakina bo sadna letina.

Dasi je bila v Sloveniji lanske leto izredno dobra sadna letina, se vendar obeta tudi letos obilna sadna letina, če ne pride kakšna uima. Drevje je prav lepo pognojilo in je bilo polno cvetja. Pogled na sadovnike je pravi užitek.

Nov kazenski zagovornik.

Višje deželno sodišče v Ljubljani je sprejelo dr. Janka Drnovška, odvetniškega kandidata v Krakem, v imenik kazenskih zagovornikov svojega okoliša.

Vpokojen je

Josip Stadler, policijski uradnik v Celju, in se stalno preselil na Bled.

Grozen umor pri Brežicah.

Iz Brežice poročajo: Dne 30. aprila v zgodnjih jutranjih urah je Brežice razburila vest o strašnem umoru, ki se je izvršil v Trebezu, nedaleč od Brežice. V omenjenem kraju so imeli svojo hišo 51letna Cecilija Banoš, njena 23-letna hčerka Franciska, omožena Sporič, katere mož je izza vojne pogrešan, ter njen ljubimec, 28-letni Jože Bence, katerega pa ni mogla poročiti, ker ni vedela, če je njen mož že mrtev. Omenjeni dve ženski sta imeli pred tremi leti posestvo pri Belovarju, katera sta prodali, se priselili v Trebež, kupili tu hišo ter pritegnili v solstništvo te hiše še Jožeta Beneeta, ljubimec Franciske. Od kraja so se živeli v slogi, pozneje pa so bili prepriani na dnevnem redu, in sicer sta nastopili ženski večinoma vzajemno proti Jožetu Beneetu, ki je rad pogledal v koraček in jima je bil potem v takem stanju nadležen. Dne 29. apr. pa je nenadoma privedel Bence v hišo dva kupa ter jima prodajal hišo za 80.000 kron. Ženski sta sicer izjavili, da hišo prodasta, toda ne izpod 100.000 kron. To je Beneeta razočarilo, da je začel ženskama groziti. Boječ se njegove maščevnosti, sta ženski pobegnili k posestniku Rozmanu in ostali pri njem čez noč. Bence ju je šel okoli 11. ure zvečer iskat in je pri enem izmed sosedov grozil: "Jutri bo pri nas furovž!" Ker ju ni nikjer našel, se je vrnil in šel spat. Dne 30. aprila okoli 4. ure zjutraj je prišla Cecilija Banoš od sosedov Rozmana domov, kakor je sama izpovedala, zato, da pogleda na kokoši, ki so valile pod posteljo, na kateri je spal Jože Bence. Bence je — po izpovedi Banoš — takoj vstal, je zgrabil za vrat in je pričel daviti. Med tem pa je ona zagledala na Bencevih postelji sekiro, jo zgrabila in udarila po Bencevi glavi. Bence je padel takoj na tla. Ali je morda dobila sekiro res na postelji ali ne, se seveda ne ve. Iz položaja, v kakršnem se je nahajal mrtev, je razvidno, da je točila z ostrim koncem prav bomo po njem, ker mu je presekala vrat, čeljusti in popolnoma zdrobila čelo. Zjutraj je prišla še hčerka domov, kakor sta ali obe k sosedu ter povedali tam, da je Bence ubit. Nato sta se, čim so se uradi zjutraj odprli, prijavili sami oblastem. Mater so zaprli, do čim so hčerko, ki se umora ni udeležila, pustili na svobodi. Popoldne je bila na vstetu zločina komisija in je zdelavnik izrazil mišljenje, da je to Bence v spanju ubit. Nadaljnja preiskava bo dognala, v koliko so resnične izpovedi morda.

Intervencija Orjune proti tujerodnemu izvažanju.

Ljubljanska Orjuna je na prošnjo delavstva, zaposlenega pri stavbi trdnjavi "Obnova" na stavbišču "Ljubljanskega dvora", odstranila madžarskega inženjerja Mullerja, ki je nečloveško ravnal s domačimi delavci. Vse pritožbe proti njemu niso pomagale nič, kakor tudi ni zaleglo opozorilo stavbni trdnjavi, da je moral inženjer Muller svojemu iz gotovih razlogov hitro zapustiti madžarska tla.

Tihotapci ob severni meji

so kljub ostrim kaznim vedno žalovno na delu. Zadnji čas jih o-rozinski vsak dan po par pritirajo v zapor, običajno natovorjene s polnimi nahrbtniki. Mariborska carinarnica je prisodila nekemu Jožetu Flisu radi tihotapstva 355 dni zapora poleg zaplembe blaga in Stefanu Barbariču iz Zagreba 2000 dinarjev. Ker pa jih Barbarič ni mogel plačati, so ga poslali s Flisom vred za 40 dni v zapore mariborskega sodišča.

Novorojenček v rakovniškem bagerju.

Kakor smo že omenili, je zasebnica Antonija Hraštnik našla v Ribniku pri Rakovniku mrtvo dete moškega spola, zavito v eunje. Poizvedbe so dognale, da je otroka vrgla v bager služkinja Justina Koželj iz Rudnika, ki je bila aretirana in izročena sodišču. Koželjeva je dejanje priznala.

Zanimiva obsodba.

V Mariboru je vzbudila pozornost obsodba resolucije, ki so jo pred nedavnim sklenili mariborski trgovci na zborovanju trgovskega gremija proti postopanju sodišča in policije napram onim trgovcem, ki ne označujejo v izločbah cen in s tem prekoračujejo določila navedbe o pobijanju draginje. Resolucija, ki so jo zborovaleci sklenili soglasno, je bila precej ostra in se je državno pravdnštvo tako zanimalo zanjo, da je dvignilo proti predsedniku trgovskega gremija obtožbo radi žaljenja sodišča, ki je predsednika tudi obsodilo na 2000 dinarjev globe. Obsojence se je pritožil proti sodbi, ker je predvsem tudi mnenja, da za soglasne sklepe zborovalec trg. gremija ni osebno odgovoren.

Vinovita pijača.

V Mariboru je treba običajno zelo dolgo iskati gostilne, kjer najočij res dobre božje kapljice. Čeprav leži mesto sredi Slovenških gor, je tako nezahtna kapljica prav draga. Tega so krivi najbolj brezvestni vinski trgovci, ki na jesen po nizkih cenah nakupijo dobro vino in ga potem tako dolgo mešajo z raznimi jabolčnicami, kemikalijami in vodo, da je vino kljub gorostasnim cenam končno komaj užito. Lani je roka pravice ostro prišla radi podobenega delikta vinskega trgovca Puschlerja. Zdal pa je bil od mariborskega okrajnega sodišča obsojen Frane Hutter, znani vinotučec in izdelovalec žganja v Ptuju, radi prestopka zakona o živilih na 2 dni zapora in 4000 dinarjev globe, oziroma na nadaljnjih 80 dni zapora. Lansko jesen je namreč Hutter prodal dvema mariborskima trgovcema iz svojega vinograda na Placu vino, gde katera je ljubljanski kmetijski-kemijski zavod izjavil, da je sumljivo, mariborski kmetijsko-kemijski zavod ter dva izvedena v vinarški stroki (vinarski ravatelj Puchlavce in višji kletarski nadzornik Zabavnik) pa so spoznali kot vino prodano tekočino z vinovito pijačo, t. j. da je bila vinu primešana jabolčnica.

Drani cigani v Mariboru.

V zapore mariborskega sodišča so pripeljali dve ciganski družbi, ki sta se pred kratkim naselili v Radvanju pri Mariboru. Nekaj časa so ti cigani zatajevali svojo nemirno kri. Pred par dnevi pa so srečali na cesti dva muzikanta, ki sta šla ravno na muziko. Cigani — pet razmršenih raztrganec — pa so hoteli slišati njuno umetnost in hoče, noče, muzikant je moral sredi ceste pihati na svoj trombon. Kmalu pa je u-sluzni muzikant čutil tipanje v svojih žepih, katere mu je cigan medtem že do dna izpraznil. Ker je začel muzikant kričati, so cigani oba umetnika pograbili, posteno premikastili, ju od nog do glave okradli, pobrali jima tudi kloboke in končno se instrument do festmentala stolčki. Oročniki pa so jih kmalu nato z ženami vred preselili v zapore mariborskega okrajnega sodišča.

ALI VESTE,

da svetovna kritika soglasno v mnenju, da dela našega slovenskega slikarja Groharja čisto nič ne zaslojaajo za silkami nesmetnega šegantstva? Ali veste, da so samo Helmar iz 100% šlatske turškega tobača, ki je najboljši za cigarete?

Knjigarna "Glas Naroda"

Molitveniki:

Marija Varhinja:	
v platno vezano	70
v usnje vezano	150
Rajski glasovi:	
v platno vezano	70
v usnje vezano	130
v fino usnje vezano	160
v usnje vezano	130
Skrbi za dušo:	
v platno vezano	80
v usnje vezano	165
v fino usnje vezano	180

Poučne knjige:

Angleško-slovenski slovar	3.00
(Dr. Kern)	
Angleška služba ali nauk kako naj se k v. maši streže	10
Domači zdravnik po Knajpu	125
Domači živnozdravnik	125
Dva sestavljena plesa: Četvorka in beseda spisano in narisano	35
Izvedoreja	75
Hitri računar	60
Ugostiljarija. Zemljepisni pregled	125
Knjiga o lepem vedenju	1.00
Knjiga o dostojnem vedenju	50
Mlekarstvo o črticami za živno	75
Nemško angleški tolmač	60
Največji spisevnik ljubavnih pisem	80
Nemščina brez učitelja	50
1. del	50
2. del	50
Pravila za otroke	35
Perotulnar	50
1. letnik	50
2. letnik	50
3. letnik	50
Praktični računar	75
Šolni slovenski in slovensko angleški slovar	80
Slovensko-angleški slovarica, s slovarjem, trdo vezana	150
Sveto pismo stare in nove zaveze, vsebuje 1940 strani	3.00
Splošno knjigovodstvo. 1 in 2 del	250
Slovensko-italijanski in italij.-slov. slovar	1.00
Slovensko-nemški in nemško-slovenski slovar	50
Slovenska Narodna mladina	1.00
Spretna kuharica	125
Spretna kuharica, trdo vezano	150
Umni čebelar	150
Čolna knjižnica	50
Veliki slovenski spisevnik raznih raznih pisem, trdo vezano	150
Zgodbe sv. pisma	30
Zgodovina Srbov, Hrvatov in Slovencev	65
1. zvezek	35
2. zvezek	35

Razne povesti in romani:

Amerika in Amerikanci, trd. vez.	4.00
Andrej Hofer	50
Beneška vedeževalka	35
Belgrajski Biser	35
Durke in porednosti	40
Bel rojaki, trdo vezano	1.00
Boj, roman, trdo vezano	1.50
Božja pot na Bledu	35
Božja pot na Šmarno Gore	35
Balkanska Turška vojaka	35
Čarovnica starega grada	25
Cvetke	35
Čiganova osveta	35
Čas je zlato	35
Velina Borogradska	35
Doli z orožjem	35
Dve silki — Njiva, Starka — (Meško)	60
Dolga roka	60
Devica Orleanska	60
Dom in svet. Letnik 1908	2.00
Duhovni Boj	50
Kilazabeta	50
Fran Baron Trenk	35
Fra Diavolo	50
Gozdovnik (2 zvezka)	1.20
Grešnik Lenard. (Ivan Cankar)	75
Gočevski katekizem	25
Gruda umira	50
Hedvika	35
Humoreske, Groteske in Satire	60
z dobe panta in bojev	150
z zapiski globeli	150
grale	1.00
Ios. Jurčič spisi:	
zv. Cvet in sad. Hči mestnega sodnika. Broširano	75
Trdo vezano	1.00
zv. Sosedov sin. Sin kmečkega cesarja Hči. Broširano	75
Trdo vezano	1.00
zv. Dr. Zober, roman. Tugom	1.00
Trdo vezano	1.00
Kraljevič in berač	35
Kraljevič Močenica, trdo vezano	50

Armen, trdo vezano	40
Judske povesti. — Od hiše do hiše. — Sin	60
Ljudska knjižnica:	
1. zv. Znamenje štirih	50
2. zv. Darovana. Zgodovinska povest	50
3. zv. Jernat Zmagovani. — Med Plazovi	50
4. zv. Mialo življenje	50
5. zv. Zadnja kmečka vojaka	50
6. zv. Gozdarjev sin	50
7. zv. Prihaja	50
8. zv. Pasjejavci	50
9. zv. Kako sem se jaz likal. (Brenčelj)	60
10. zv. Kako sem se jaz likal. (Brenčelj)	60
11. zv. Kako sem se jaz likal. (Brenčelj)	60
2. zv. Iz dnevnika malega pe-redneža, trdo vezano	60
14. zv. Ljubljanske stitke. — (Brenčelj)	60
5. zv. Jean Miseric. Povest iz španskega življenja	60
6. zv. Ne v Ameriko. Po resni-čnih dogodkih	60
Mali ljudje. Vsebuje 9 povesti. Broširano	75
Trdo vezano	125
Mimo življenja. (Ivan Cankar)	80
Mrtvi Gošči	35
Materina kriv	80
Mušon	40
Maš Klatci	70
Mešice	30
Mirko Poštenjakovič	30
Mitva srca. Povesti. (I. Tavčar)	150
Naša Vas. 1. del vsebuje 14 po-povesti. (Novčan)	130
Vezano	130
Broširano	1.00
Naša Vas. 2. del vsebuje 9 povesti	130
Vezano	130
Broširano	1.00
Na Indijskih otokih	50
Naseljenci	50
Na Prečiji	30
Nihilist	40
Na krvavih Poljanah. Trpljenje in strahote z bojnih pohodov bivšega slovenskega polka	150
Narodna knjižnica:	
Amerika in povod dobro dom	40
najboljše	40
Berač	40
Boj s prirodo	40
Božja kazen	40
Babica	120
Beatnik dnevnik	70
Črtica iz življenja na kmetih	40
Grška Mytologija, 2 knjigi	180
General Laudan	70
Kranjska čebelnica. Poezije	40
Nekaj iz ruske zgodovine	40
Napoleon prvi	1.00
Nesrečnica	70
Rimska Mytologija	70
Spilje. Vsebuje 11 povesti	40
Svitoslav	40
Spisi Andrejčkovega Jožeta. — Popotni listi, nočni prehod itd. V Gorskem zakotju	40
Za kruhom	40
Zaroka ob pol noči	40
Z ognjem in mečem	850
dost in veselje	1.00
Narodna knjižnica:	
Bilke	30
Bele noči. — mali junak	30
Izbrani spisi Valentin Vodnika	30
Luhinja pri kraljici gosji noči	30
Malenkosti	30
Moje življenje. (Ivan Cankar)	30
Faberki in Kofa	30
Obiski. (Cankar)	120
Obiski. (Cankar) Trdo vezano	150
Ob 50 letnici Dr. Janeza E. Krieka	25
vestice, Kabiniranih Tagore	40
Vsebuje 5 povesti	40
Feitelinov Janec. (Alešovec)	40
Trdo vezano	75
Broširano	60
Pariški zlatar	35
Fasti in zanke, kriminalni roman	40
Poslednji Mehtinec	30
vesti Maksima Gorkoga	75
Pod svobodnim solncem, 2 knjigi	250
Pravljice H. Majar	30
Povesti slovenskemu ljudstvu v	35
put in zabavo	35
Potigalec	25
Prapracanove povesti	25
Prapracanove zgodbe	25
Predznanj Prešern in drugi svet-niki v gramofonu	25
Patrica, povesti iz irske junake	30
dobe	30
Podoba iz mislonskih del	40
Peter Zruga	30
Pet tednov v zrakovu. trd. vez.	150
Ptice selivke. (Rabindranath Tagore)	1.00
Razkrinkani Habsburci. — Moja preteklost	50
Revolucija na Potrugalskem	30
Rinaldo Rinaldini	50
Slovenska knjižnica. Zbrani spi-si, vsebuje 10 povesti	90
Slovenski šalivce	150
Salomonovi rudniki	50
Sumeški invalid	50
Skozi firmo Indijo	50
Epake, satire in humoreske	50
Sanjska knjiga	50
Sanjska knjiga, velika	1.00
Sanjska knjiga, nova arabska	2.00
Strelec	30
Sv. Genevra	40
Sosedov sin. (Jurčič)	30
Slezolodec	30

Isto Sesto, povest iz Abrucev	30
veta noč	25
Štri povesti: Nagla beseda; Tuče-va osmeta; Gospod Grabar; List Papirja	30
Slovenski pisatelji:	
2. zv. Jos. Jurčič zbrani spisi. Vsebuje 7 povesti	120
3. zv. Dr. Ivan Tavčar zbrani spisi. Cvetje v jesen. Visočka kronika	2.00
Spilmanove pripovedke:	
1. zv. Maron, krčanski deček iz Libanona	35
2. zv. Marijina otroka, povest iz	35
kavkaskih gora	25
4. zv. Praški Judek	25
8. zv. Tri Indijanske povesti	30
9. zv. Kraljičin nečak. Zgodovinska povest iz Japonskega	30
10. zv. Zveti sin. Povest iz zvlade Akbarja Velikega	25
11. zv. Rdeča in bela vrtinca, po-vest	30
12. zv. Korejska brata. Črtica iz misijonov v Koreji	30
13. zv. Boj in zmaga, povest	30
14. zv. Prisega Huronskega gla-varja. Povest iz zgodovine ka-nadanske	30
15. zv. Anđelj snujev. Braziljska povest	25
16. zv. Zlatokopi. Povest	30
17. zv. Prvi med Indijanci ali vojnja v Nikaragui	30
18. zv. Priganjanje Indijank mis-jonarjev	30
19. zv. Mlada mornarja. Povest	30
Šaljivi Slovenci	60
vitanje, roman, trdo vezano	1.00
trdo vezano	550
Turki pred Dunajem	60
Trenutki oddiha	40
Umor v Sarajevu	10
Isnjava Repatica. Satiričen ro-man. 2 knjigi	125
Vera, roman	35
Trdo vezano	55
Veliki vseved	1.00
Vrtinar. Rabindranath Tagore, trdo vezano	60
Zadni dnevi nesrečnega kralja	60
Zaklad na kozjem estrovu	30
Zadna pravda	50
Zmaj iz Bosne	1.00
Zitarni Zlati	120
Zeleni naše koprnele	35
Zmote in konec gospodične Pavle	40
Zbirka slovenskih povesti:	
1. zv. Vojnomir ali poganstvo	35
2. zv. Hudo brezno	35
3. zv. Vesele povesti	35
4. zv. Povesti in slike	35
5. zv. Študent naj bo. Naš vsak-danji kruh	35
Zabavna knjižnica:	
22. zv. Pecan in Lambergar	75
23. zv. Črna smrt	75
24. zv. Zločinci	75
25. zv. Moč z razgledano dušo	125
Razne povesti in za-bavne knjige za mladino:	
Boj za mladi zob, pesnitev	30
Dedeček je pravil, pravilice	40
Madim sreca	25
Narodne pripovedke, 3. zvezek	40
Narodne pripovedke, 4. zvezek	50
Pravljice in pripovedke za mladino:	
1. zvezek	50
2. zvezek	50
Slavček, zbirka solških pesmi	25
voščki. Zbirka pesmi za mladino: trdo vezano	1.00
Zbrani spisi za mladino:	
1. zv., trdo vezano. Vsebuje 15 povesti	50
2. zv., trdo vezano. Pripovedke in	50
3. zv., trdo vezano. Vsebuje 12 po-vesti	50
4. zv., trdo vezano. Vsebuje 8 po-vesti	50
5. zv., trdo vezano. Vinski brat	50
6. zv., trdo vezano. Vsebuje 10 po-vesti	50
Imenik knjige s slikami:	
Mlada greda; pravljica s slikami	50
Pepelica; pravljica s slikami	1.00
Rdeča kapica; pravljica s slika-mi	1.00
Snežuljica; pravljica s slikami	1.00
Trnoljica; pravljica s slikami	1.00
Ujige za slikanje:	
Mlad stikar	75
Slike in pravljice	75
Ujige za slikanje dopisnic popel-na s barvami in urvodilom:	
Mlad umetnik	120
Otročki vtisi	120
Za kratke čas	120
Zaklad za otroke	120
Razglednice:	
Zabavne. Različne, ducat	25
čev Yorika. Različne, ducat	25
Velikonočne, pošilke in noveletne ducat	25
iz raznih slovenskih krajev, ducat	40
Posamezne po	40
Narodna noša, ducat	40
posamezne po	40
Planinski podrazi, ducat	40
posamezne po	40
Panoramska mesta New York	15
Prerokovalne karte	1.00

Igre:

Polina Solz. 3 enodejanke: Dva svetova, dediščina, trpini	1.00
Dnevnik. Veseloligra v 2 dejanjih	30
Laudeamus. Komedijsa v 4 dejanjih	1.00
Martin Krpan. Drama v petih dejanjih	1.00
Revizor. Komedijsa v 5 dejanjih	1.00
Topčkovre zanje na Miklavžev večer. Mladinska igra s petjem v 3 dejanjih	1.00
Čirka ljudskih iger.	
1. anoplič. Kmet Herod, Vedečvalka, Župan, Sardamski, Jena nad petelinom in kos	1.00
2. anoplič. Milin pod semzjo, Sv. Neža, Sanje	1.00
3. anoplič. Sinove maščevanja, Za krčevišče, Občinski tepfel, Dve materi, Neža z Bleda, Na dana hel	1.00
4. anoplič. Na Betlehemskem poljanu. Kazen ne krotane, Očtova kletev, Časica kave	1.00
5. anoplič. Večna mladost in lepe- ta, Reposte, Preperljiva sosedna	1.00
6. anoplič. Izgubljen sin, V ječi, pastirici in kralji, Ljudmila, — Planšarica	1.00
7. anoplič. Vestalica, Smrt Marije Pevice, Marijin otrok	1.00
8. anoplič. Junaška dekleca, Sv. Boštjan, Materin blagoslov ..	1.00
9. anoplič. Turki pred Dunajem, Fajbela in Neža	1.00
10. anoplič. Dimež, strah kranjske dežele; Oh ta Polona, Prisljen stan je zančevan	1.00
11. in 19. anoplič. Pijavka, Skrivni zaklad, Rešitelj, Kmet avta- mat; Dekla Božja; Junaška dekle	1.00
0. anoplič. Sv. Just; Ljubizen Ma- rčičnega otroka	1.00
Pesmi in poezije:	
Godce; poleg narodnih pravljic o Vrbskem jezera. (A. Funtek) ..	1.00
Trdo vezano	1.00
Moje obzorje. Eng. Gangel. Poezije ..	1.00
Trdo vezano	1.00
Čalade in romance. (A. Aškerc) ..	1.00
Trdo vezano	1.00
Broširano	1.00
Pesmi. (Simon Jenko)	1.00
Pesmi Ivan Zornana.	
Originalne slovenske pesmi in pre- vodi znanih slovenskih pesmi ..	1.00
angleščini	1.00
Poezije. (Simon Gregorčič) — ..	1.00
Trdo vezano	1.00
Hljeca. Pesmi za mladost	1.00
lovenska Narodna lirika. Poezije ..	1.00
Šte ugank. (Oton Župančič). — ..	1.00
Poezije	1.00
Pesmi z notami:	
Gorski odmevi. (Laharnar.) Zbirka ..	1.00
moških zborov in četrto ..	1.00
apevov. 1. zvezek	1.00
2. zvezek	1.00
Narodne vojaške. (Ferjančič)	1.00
Narodne pesmi. (Marolt)	1.00
Naši himni; Lepa naša domovina; ..	1.00
Bože pravde. (Marolt)	1.00
Narodne pesmi Žirovnik	1.00
1. zv.	1.00
2. zv.	1.00
3. zv.	1.00
Narodne himne in demorodne ..	1.00
pesmi, Marolt	1.00
Pomladanski odmevi. Pesmi za so- ..	1.00
ran, alt in bas	1.00
1. zvezek	1.00
2. zvezek	1.00
Planinske. (Laharnar.) Pesmi za ..	1.00
spran, alt, tenor in bas; ..	1.00
1. zvezek	1.00
2. zvezek	1.00
Vojaške narodne pesmi. (Kost) ..	1.00
Orlovske himne. (Vodopivec) ..	1.00
Lira, srednokolna pesmarica; ..	1.00
1. zvezek	1.00
2. zvezek	1.00
Priložnostne pesmi za izven cerkve ..	1.00
in društvene slavnosti — ..	1.00
(13 mešanih in 3 moški zbori) ..	1.00
Nočne pesmi. (Adamčič)	1.00
Kuplet. (Grum) —	1.00
1. Kranjske žige in navade	1.00
2. Učeni Mihec; Slabi časi	1.00
3. Nezadovoljnej; To sares užiti ..	1.00
kami	1.00
Slovenski akordi. (Adamčič) — ..	1.00
Zbirke 22 mešanih in moških zbo- ..	1.00
rov;	1.00
1. zvezek	1.00
2. zvezek	1.00
Mešani in moški zbori. (Aljaž) — ..	1.00
1. zvezek: Domovini; Nevesti; Ne ..	1.00
sveni mi; Naša svoda; Ujeteje ..	1.00
ptiča tožba; Soči	1.00
2. zvezek: Pri zibelki; Cerkevica ..	1.00
Ne tožim; Oj planine; O z Bogom ..	1.00
ti planinski svet; Šolskodomni ..	1.00

